

OD DIVÁKŮ

SCOPE⁵⁰

PRO DIVÁKY

SLEPÁ

film *ESKILA VOGTA*

Zavři oči a dívej se.

V KINECH OD 4. ČERVNA

Motlys presents, in co-production with Lemming Film, "BLIND" a film by Eskil Vogt | With Ellen Dorrit Petersen, Henrik Rafaelsen, Vera Vitali and Marius Kolbenstvedt | Casting Tove Undheim
Costume design Ellen D. Ystehede | Production design Jørgen Stangebye Larsen | Director of Photography Thimios Bakatakis | Composer Henk Hofstede
Music Torgny Amdam and Preben Grieg-Halvorsen | Editor Jens Christian Fodstad | Sound design Gisle Tveito | Line producer Therese Naustdal
Co-producers Derk-Jan Warrink, Leontine Petit and Joost de Vries | Produced by Hans-Jørgen Osnes and Sigve Endresen | Written and directed by Eskil Vogt

facebook.com/BLINDFILMEN

MOTLYS

DON'T
LOOK
NOW

lemming film

NOVA

FILM
NOS

NTK

Scandline

GMORE

INGERSKJEM
DISTRIBUTION

versatile

PRESSKIT SLEPÁ | Blind

Drama, Norsko 2014
96 min

Námět a režie: Eskil Vogt

Střih: Jens Christian Fodstadt

Hudba: Henk Hofstede

Kamera: Thimios Bakatakis

Hrají: Ellen Dorrit Petersen, Henrik Rafaelsen, Vera Vitali, Marius Kolbenstvedt a další ...

Světová premiéra: 19. leden 2014 (filmový festival v Sundance)

Premiéra ČR: 4. června 2015

Distribuce ČR: Aerofilms, s.r.o.

Více informací o filmu: www.aerofilms.cz/slepa

PRESS KONTAKT:

Aerofilms | Radka Urbancová | radka.urbancova@aerofilms.cz | +420 774 483 165

Fotografie v tiskové kvalitě a další materiály ke stažení najdete na úložném systému aero.capsa.cz (přístupové údaje na vyžádání).

SCOPE 50: NORSKÝ SNÍMEK SLEPÁ VYBRALI DO ČESKÉ KINODISTRIBUCE FANOUŠCI FILMU

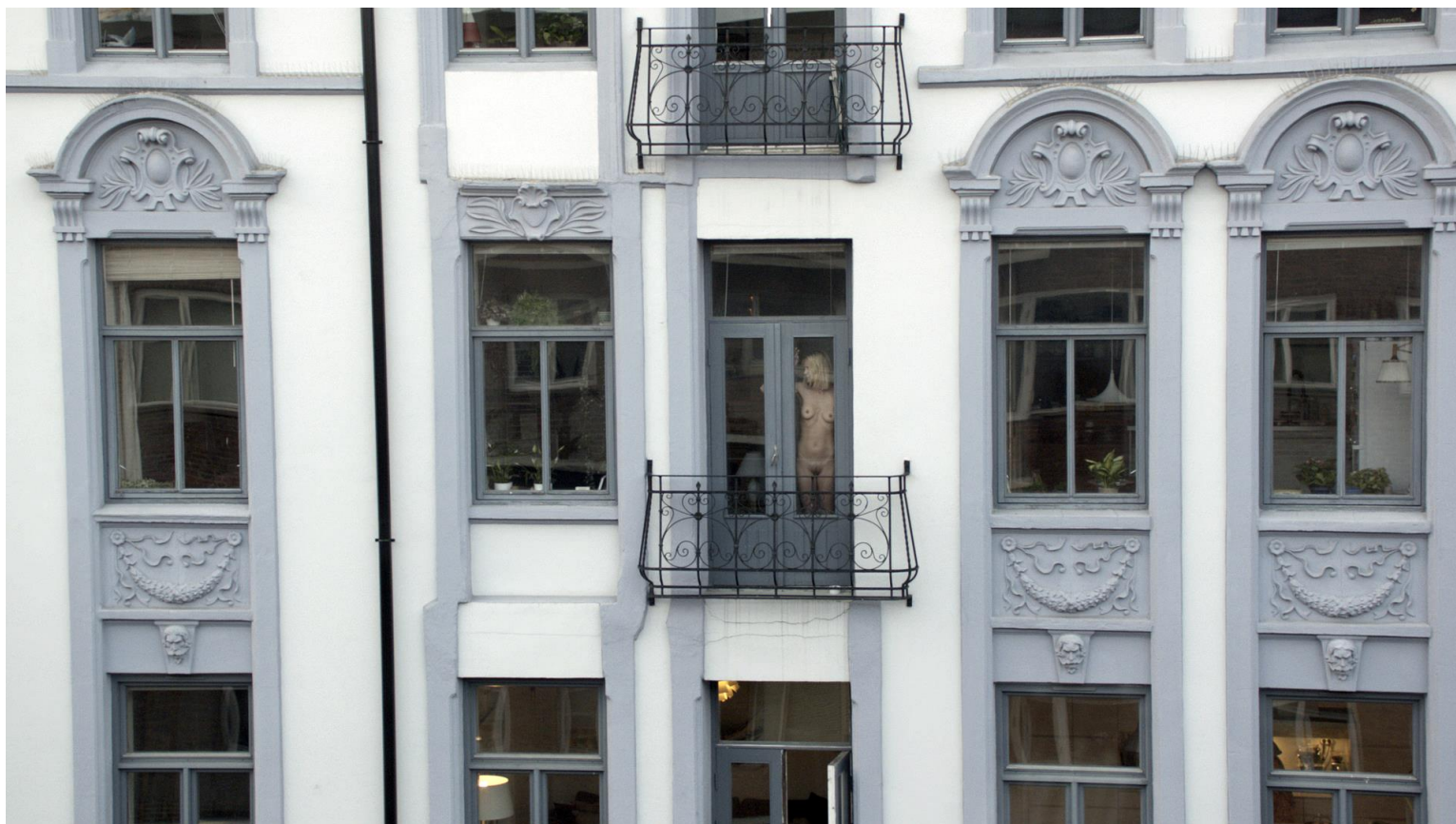
Režijní debut norského scénáristy Eskila Vogta, drama Slepá, vybrala do české distribuce skupina padesáti filmových nadšenců. Snímek se stal českým vítězem pilotního ročníku evropského projektu Scope50. Obstál v konkurenci deseti ceněných evropských snímků, když porazil například vítěze festivalu v San Sebastiánu, španělskou Magickou dívku, dále Nepřítele třídy, který se objevil mezi třemi finalisty Ceny Lux, či Malýho Quinquina režiséra Bruna Dumonta. „Máme radost z podnětných komentářů a doporučení, které jsme od 50 hodnotitelů obdrželi,“ říká koordinátorka projektu Anna Lísalová ze společnosti Aerofilms. „Členové komunity filmy nakoukávali i hodnotili velmi poctivě a my vítáme všechny jejich dobré nápady i kritické výhrady. Věříme jejich výběru a těšíme se, jak se Slepé bude dařit v kinech.“

Projekt Scope50 dává padesátce filmových nadšenců šanci rozhodnout, který evropský film vstoupí do české kinodistribuce. Účastníci komunity Scope50 mají exkluzivní možnost zhlédnout desítku předvybraných současných evropských filmů, které ještě nemají domácího distributora. Smyslem inovativního projektu je přehodnotit zažitý model, kdy je nabídka filmů v kinech určována „shora,“ rozhodnutími distributorů o jednotlivých nákupech. „Chceme do procesu vtáhnout diváky a dát jim šanci rozhodnout, který snímek chtějí v kinech vidět,“ vysvětluje Ivo Andrle z distribuční společnosti Aerofilms, která je jedním z šesti iniciátorů Scope50. Projekt se stal nejlépe hodnoceným evropským projektem v rámci nové výzvy programu EU MEDIA s názvem ‚Rozvoj publika‘. Paralelně probíhal v režii tamních zkušených distributorů také ve Velké Británii, Rakousku, Polsku a Maďarsku, na každém území ovšem diváci mohli vybrat jiný film. „Často se nám stává, že s nákupem některých skvělých filmů váháme, neboť nemáme příliš víry v jejich komerční potenciál. Projekt Scope50 nám díky přímé interakci s publikem pomáhá vybrat k uvedení v kinech ten správný titul,“ dodává Andrle. Vybráním vítězného filmu komunikace s komunitou Scope50 nekončí – členové budou zapojeni také do samotné distribuce a budou se podílet na marketingových rozhodnutích počínaje českým plakátem a konče strukturou samotné kampaně.

Členové Scope50 v průběhu ledna a února 2015 vybírali z těchto deseti snímků:

Atlantic (režie Jan-William van Ewijk, Nizozemsko) --- Blind (režie Eskil Vogt, Norsko) --- Class Enemy (režie Rok Biček, Slovinsko) --- Free Fall (režie György Pálfi, Maďarsko) --- Hippocrates (režie Thomas Lilti, Francie) --- Li'l Quinquin (režie Bruno Dumont, Francie) --- Magical Girl (režie Carlos Vermut, Španělsko) --- Still Life (režie Uberto Pasolini, Velká Británie) --- The Goob (režie Guy Myhill, Velká Británie) --- Violet (režie Bas Devos, Belgie)

Více na www.scope50.cz

SLEPÁ je režisérským debutem Eskila Vogta, který s Joachimem Trierem spolupracoval na scénáři jeho úspěšných filmů REPRÍZA a OSLO, 31. SRPNA. Svým prvním celovečerním filmem Eskil vytvořil komplexní, zábavné a originální drama.

SYNOPSIS FILMU

Po náhlé ztrátě zraku objevuje Ingrid zákoutí vlastní představivosti. Láska, touha i obavy se v nich zhmotňují s intenzitou, která si v ničem nezadá s vnějším světem. Kde je hranice mezi fantazií a realitou? Dráždivá sonda do vnitřního světa slepé ženy překvapuje bohatou vizualitou, otevřeným přístupem k sexu i absurdním humorem. Režisérovi Eskilu Vogtovi vynesla Slepá uznání na festivalech v Sundance a Berlíně; do českých kin snímek vyslali filmoví nadšenci, kteří svým hlasováním rozhodli o jeho vítězství v prvním ročníku projektu Scope50.

PROČ TENTO FILM

Film Slepá jsme do kin nevybrali my v Aerofilms, ale padesátka filmových nadšenců, kteří se zúčastnili projektu Scope50. Proč?

„Slepá je velmi originálně podané drama, skvěle manipulující s divákem i samotným vyprávěním.“ (Zdeněk Blaha)

„Tento snímek mi připomněl, jak může být krásné, když vám film ve svém určitém momentu ‚otevře oči‘ a pak teprve pochopíte, na co se vlastně díváte.“ (Martin Dvořák)

„Scénář na jedničku, originálně a vtipně natočené. Nemám co dodat.“ (Tomáš Marvan)

„Skvělé. Dokonalá kombinace neprobádaného tématu se scenáristickou hravostí a režijním talentem. Překvapivě nepatetické. Nesmírně vtipné.“ (Petr Semecký)

„Slepá mě nadchla svou hravou narací, která docela dlouho zatajuje, že ne vše, co vidíme, je ‚skutečné‘.“ (Tomáš Zetek)

HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ

ELLEN DORRIT PETERSEN (INGRID)

Ellen zahájila filmovou kariéru v roce 2008, kdy debutovala hned dvěma celovečerními filmy: ztvárnila hlavní role v *Rozbouřených vodách* (DeUsynlige) Erika Poppeho a *Iskyss* (Ledový polibek) Knuta Erika Jensena. Za hlavní ženskou roli v *Ledovém polibku* získala cenu Amanda (norský ekvivalent Oscara). Od roku 2008 si zahrála v několika filmech, mimo jiné v *Králi z ostrova Bastøy* (Kongen av Bastøy) Mariuse Holsta z roku 2010 či *Hoře* (Fjellet) Oleho Giævera z roku 2011. Ellen vystudovala norskou Národní akademii dramatického umění a v současné době je členkou stálého souboru Norského divadla.

HENRIK RAFAELSEN (MORTEN)

Za hlavní roli ve filmu Martina Lunda *Henrik* (Mer eller mindre mann) z roku 2012 si na filmovém festivalu v Karlových Varech odnesl cenu za Nejlepší mužský herecký výkon. Známý je také svými rolemi ve filmech *Happy, Happy* (Sykt lykkelig; Cena poroty za nejlepší zahraniční film – Sundance 2011) a *Limbo* (Limbo, 2010). Henrik vystudoval Divadelní akademii ve Stockholmu a objevil se v několika švédských filmech. Pracuje s řadou uznávaných dramatiků, jako je například Lars Norén, a vystupuje v představeních švédského Riksteatern a také divadla Stadsteatern ve Stockholmu.

ŠTÁB

ESKIL VOGT (SCÉNÁŘ A REŽIE)

Ve filmu *Slepá* si Eskil poprvé vyzkoušel roli režiséra celovečerních filmů. Eskil je považován za jednoho z nejtalentovanějších norských scénáristů a je znám svou spoluprací s Joachimem Trierem na takových filmech, jako jsou *Repríza* (*Reprise*, 2006), *Oslo, 31. srpna* (*Oslo, 31. august*, 2011) nebo *Louder Than Bombs* (natáčí se). Režii vystudoval na francouzské státní filmové škole La fémis v Paříži. Eskil natočil několik cenami ověřených krátkých filmů, mimo jiné *Une étriante* (*Objetí*, 2003) či *Les étrangers* (*Cizinci*, 2004), a také řadu televizních komedií.

ROZHOVOR S REŽISÉREM ESKILEM VOGTEM

Film *Slepá* je vaším debutem v roli režiséra celovečerních filmů – jaké bylo stát se ze scénáristy režisérem svého vlastního námětu?

Já jsem sám sebe nikdy nevnímal čistě jako scénáristu. Tohle je sice můj celovečerní režisérský debut, ale odjakživa jsem jak psal, tak režíroval, a režii jsem vlastně i vystudoval. Psaní a režírování jsou pro mě neoddělitelně spjaté. Nepíšete proto, aby vznikl scénář, ale aby z něj ve výsledku vznikl film. V dobrém scénáři by měly být obsaženy jasné představy o tom, jakým způsobem má být film natočen.

Jak jste přišel s nápadem natočit film se slepou hlavní hrdinkou?

Při práci na jiném režisérském projektu jsem četl knihu, kterou napsal můj kamarád Terje Holtet Larsen a v níž je jedna z postav slepá. Ten text byl absolutně nezfilmovatelný, byl to vnitřní monolog člověka, který je nevidomý. Navzdory tomu ve mně ta kniha tak nějak utkvěla, nedokázal jsem na ni přestat myslet. A když jsem ten druhý projekt odložil a začal psát, myslel jsem na to, jaké je přijít o zrak, a tak nějak to ze mně vyprýštilo. Ve filmu se slepou hlavní postavou se dá použít spousta zajímavých, strhujících a komických motivů.

Co jste se při práci na scénáři dozvěděl o tom, jaké je být slepý?

Spoustu věcí. Od základních informací, jako je ta, že většina slepých lidí si zachová zbytky zraku, po okrajovější poznatky – například že v USA cvičí pro pomoc nevidomým miniaturní poníky, jelikož slepečtí psi se dožívají příliš nízkého věku... Počáteční impuls ke psaní vzešel ze mě a mých vlastních představ o tom, jaké by bylo přijít o zrak. Zkoušel jsem si to představit, jednak tu naprosto zásadní existenciální transformaci, ale také ony drobné každodenní nejistoty, to, jak se může lidská představivost jednoduše rozbujet, když nemá k dispozici zrak jakožto prostředek neustálého „kontakту s realitou“. Když už jsem měl scénář nějakou dobu rozpracovaný, sešel jsem se s lidmi, kteří si prošli tím, s čím jsem si pohrával během psaní. Přečetl jsem o tom řadu

knih a konzultoval jsem to s očními lékaři, ale to nebylo nic v porovnání s tím, když jsem se mohl setkat s lidmi, kteří to zažili a podělili se se mnou o své zkušenosti. Dost z toho, co jsem si představoval, kupodivu nebylo až tak daleko od pravdy, něco jsem musel poupravit, ale měl jsem pocit, že použitím této metody se ten příběh stává tak nějak osobnějším – že můžu použít také své vlastní zážitky.

V čem se scénářistická práce na tomto filmu lišila od práce na filmech *Repríza* a *Oslo*, 31. srpna?

Vzhledem k tomu, že jsem scénář psal úplně sám, mohl jsem ještě víc spoléhat na svou intuici. Mám analytickou povahu, která se v jisté fázi psaní scénáře vždycky projeví a všechno tak nějak uhladí. U *Slepé* jsem věcem podvědomým a nevysloveným dovolil dominovat mnohem déle než obvykle, což je na filmu vidět.

***Slepá* je filmem o slepotě a osamění, ale taky je to film komický – jak se vám daří tyto dva prvky skloubit?**

Chtěl jsem natočit film, který bude mít ryze svou vlastní logiku, film nevyzpytatelný a překvapivý, v němž se budou strhující scény střídat se scénami každodenními a scénami veskrze komickými. Bylo pro mě důležité, aby film byl vyjádřením kreativity a svěžesti. Chtěl jsem v něm ukázat tu nejnítěrnější lidskou podstatu. A abych toho docílil, potřeboval jsem, aby v něm bylo přítomno celé spektrum. Naše sexuální představy, naše fantazie, náš smysl pro humor...

Jak jste přistupoval k vizuálnímu vyjádření tématu, jehož podstatou bylo, že hlavní postava nevidí, a jak jste ho pojál?

Jak ve filmu zobrazit slepotu? Nejvíc se nabízí to, že obraz necháte zčernat a diváky donutíte orientovat se podle zvuku – jenomže tahle metoda by měla za následek, že bychom rychle ztratili kontakt s postavou, která to všechno zažívá. A taky bychom opomenuli onen další smysl, který je pro člověka, jenž přišel o zrak, nesmírně důležitý: totiž hmat. Já jsem dělal to, že jsem často omezil vizuální vjem tím, že jsem vypíchnul nějaký detail nebo nějaký obraz nechal v záběru déle, než je obvyklé. Člověk třeba uslyší nějaký zvuk, ale místo aby následoval stříh na zdroj toho zvuku, kamera o něco déle ulpí na detailním záběru na člověka, který ho slyší. Hlavní hrdinka neví, co ten zvuk způsobilo – tak proč bychom to měli vědět my? Jednou z věcí, které jsem zjistil při svém průzkumu, bylo, že slepí lidé nemají pocit, že by žili ve všeobjímající temnotě; vidí určité obrazy, obzvláště lidi, co se slepí nenarodili, stíny toho, co je kolem nich. To je pro mě to nejpodstatnější, co se týče formy a stylu mého filmu; chtěl jsem zachytit tyhle niterné obrazy, nikoliv se upínat na utkvělou představu života ve tmě.

A slepota je svou podstatou paradoxně velice kinematografická; má v sobě obsaženy ty nejzákladnější aspekty filmu: vidět a být viděn, světlo a tmu...

Jak byste popsal svůj přístup k problematice fyzická, smyslnosti a sexuality v tomto filmu?

Když jsem se chystal ponořit do světa slepoty, bylo pro mě nesmírně důležité, aby byl výsledek věrohodný. Ingridinu sexualitu jsem nemohl vynechat. Hovořil jsem se ženami, které přišly o zrak, a ty mi řekly, že stále touží být vidět, být vizuálně žádoucí. To mělo zajímavou návaznost na přehnanou důležitost vizuálna v našich životech, to, jak jsme neustále bombardováni vizuálními podněty v reklamě, televizi a všude na internetu. Nic nám už nepřipadá nové, všechno je vyčerpané a všední dřív, než dostaneme šanci prozkoumat to na vlastní kůži. A přesto, vzhledem k tomu, že média jsou převážně vizuální, existuje jedna oblast, která v tomto směru zůstává neovládnutá a ryze osobní jako pocit i jako emoce, a to hmatové vjemy. Někomu se dotknout – nebo cítit něčí dotyky – je možná ta nejryzejší a nejintimnější podoba navázání kontaktu. Podle mě bylo potřeba, aby mé pojetí fyzického, smyslného a sexuálního světa ve *Slepé* tuhle skutečnost odráželo. A tím, že jsem ve filmu odkázal na lidský vztah k pornografii, jsem ten kontrast ještě zdůraznil: přestože je nám vše vizuálně dostupné, ne na všechno si můžeme sáhnout. Člověk může sledovat porno až do aleluja, ale stejně bude toužit po tom, aby ho někdo pohladil po tváři.

Slepá se odehrává v Oslu; fungoval by film, kdyby byl děj zasazený jinde?

Ten příběh by se bez problémů mohl odehrát kdekoli jinde – ale potom by to byl úplně jiný film. Mám ve zvyku nechávat charakter místa, kde natáčím, hrát ve filmu důležitou roli. Tenhle příběh mi skýtal dostatek možností, jak využít exteriéry. Ingrid, slepá hlavní hrdinka, nechodí ven, zdržuje se výhradně doma. Všechno, co se stane venku, se stává vyjádřením její touhy, jejího prahnutí po vizuálních podnětech, kterých je ve všech velkých městech sdostatek.

Jak jste dospěl k rozhodnutí spolupracovat s řeckým kameramanem Thimiosem Bakatakisem?

Zrovna jsem neměl stálého kameramana, a tak když jsem dostal šanci natočit svůj první celovečerní film, naivně jsem začal oslovovat mezinárodní špičku v oboru. Thimios má na kontě úžasné vizuální kompozice ve filmu *Špičák* (*Kynodontas*, 2009), nominovaném na Oscara. Nejenže má neobyčejný cit pro kompozici, ale taky umí jednoduše a přirozeně využívat světlo. V jeho filmech se dějí ty nejroztodivnější věci, ale díky přirozenému svícení nikdy neztrácejí kontakt s realitou. Poslal jsem scénář jeho agentovi, ale nic moc jsem od toho nečekal, jelikož Thimios v té době čerstvě dotočil svůj první americký film. Nedlouho nato mě kontaktoval, přečetl si scénář a měl sto chutí skočit na nejbližší letadlo do Norska.

Pro Veru Vitali jste jel až do Švédska a Marius Kolbenstvedt je v prvé řadě divadelní režisér, nikoliv herec – podle jakého klíče jste si vybíral herce, kteří ztvární hlavní postavy?

Společně s pomocným režisérem Tove Undheimem, který měl na starosti casting, jsme vyzkoušeli každého, kdo byl k dispozici – od amatérů až po známé herce. Pro jednu z rolí jsme potřebovali ženu, která se v nedávné době přistěhovala do Osla ze západního pobřeží Norska, je čerstvě rozvedená a v novém bydlišti se cítí osamělá. Z nějakého důvodu jsem se nemohl zbavit pocitu, že žádná z hereček, které jsem viděl, nesplňuje moje představy. Když nás začal tlačit čas, rozhodl jsem se, že hledání rozšířím i na Švédsko. Tam jsem potkal Veru, která v sobě měla přesně onen vzácný mix smyslu pro komického načasování a vřelé zranitelnosti, který potřebovala Elin (jedna z postav). A její švédská národnost Elininu osamělost v norském městě jen umocnila.

Role Einara musela být postavena na absolutní věrohodnosti, aby se s ním diváci mohli ztotožnit. Chtěl jsem neokoukanou tvář, někoho, koho si publikum v téhle roli zafixuje. Marius je skvělý divadelní režisér a já jsem se na něj původně obrátil s prosbou o radu při obsazování rolí.

Naštěstí mě napadlo ho taky vyzkoušet, a rychle začalo být jasné, že je to nesmírně nadaný herec, jehož decentní přístup zapůsobil na všechny, kteří si s ním zahráli.

Jaká je postava Ingrid a jakým způsobem jste s Ellen Dorrit Peterson pracovali na tom, aby její povaha náležitě vynikla?

Bylo pro mě důležité, aby Ingrid nebyla charakterizována jen svou slepotou. Je to moderní a inteligentní žena se sofistikovaným sexuálním šarmem a bohatou fantazií... a zůstává jí i poté, co přijde o zrak. Zároveň je však ztráta zraku pro nezávislou a hrdou ženu obrovskou výzvou. Navenek se snaží působit, jako že všechno zvládá, ale hluboko uvnitř má obrovský problém zvyknout si a smířit se s nedobrovolnou ztrátou kontroly nad svým životem. Ellen Dorrit Peterson byla prvním člověkem, který mě pro tuhle roli napadl. Cítil jsem, že bude schopná zvládnout tuhle technicky náročnou roli a zároveň Ingrid vtisknout onu sílu a inteligenci, která z ní dělá víc než pouhou oběť. Vyzkoušel jsem řadu dalších hereček, ale nakonec jsem se jen utvrdil ve svém počátečním tušení: že Ellen je tím pravým člověkem, který této postavě bude schopný vdechnout život. Ellen v téhle roli dala všanc úplně vše. A já jsem nesmírně hrdý, že je její herecký výkon součástí mého filmu.

Jak jste s Ellen a Verou postupovali ohledně ztvárnění slepoty – co z toho, co se o slepotě „naučily“, pro ně bylo důležité?

Ellen několik měsíců pracovala na zvládnutí řeči těla, která je pro nevidomé typická. Spolupracovala se zrakovou terapeutkou, hovořila s nevidomými a absolvovala rehabilitační kurz pro lidi, kteří přišli o zrak. Většina filmů s nevidomými postavami používá ke ztvárnění slepoty velice přehnané prostředky. Lidé, kteří nejsou slepí od narození, strnule nezírají do prostoru jako Al Pacino ve *Vůni ženy*. Snažili jsme se vymyslet realističtější vyjadřovací prostředky; nevidomí, s nimiž jsem se setkal, jejichž slepota měla podobný průběh jako ta Ingridina, dovedou zaměřit pohled a pohybovat očima za zvukem. V některých případech byste vůbec nepoznali, že jsou slepí.

Ingrid se po většinu času zdržuje ve svém bytě, kde to zná – takže je hloupost, aby v něm klopýtala a šátrala po věcech jen proto, abyste docílili toho, že bude vypadat slepá. Ellen se na tuhle roli připravovala tak důkladně, že se jí slepotu podařilo dostat do řeči těla, a to i do těch nejmenších gest. Její herecký výkon je zkrátka působivě autentický. Dokázala to, že její pohled působí slepě, ačkoliv se její oči zároveň pohybují a vyjadřují emoce.

S Verou to bylo trochu jiné – ta taky spolupracovala se zrakovou terapeutkou, ale jelikož její slepota je spíše vyjádřením Ingridina strachu, dávalo smysl přistupovat k ní o něco stylizovaněji.

Ve filmu o člověku, který nevidí, musí být nesmírně důležitý zvuk – můžete nám říct pár slov o práci se zvukem?

Zvuk byl nedílnou součástí filmu už během práce na scénáři. Gisle Tveito, náš mistr zvuku, byl jedním z prvních lidí, s nimiž jsem film probíral. Řada sekvencí ve filmu je vystavěna právě za pomoci zvuku a zvuková paleta byla často kompletně vytvářena až v postprodukci.

Skladatel je Holand'an – jak probíhala vaše spolupráce a čím hudba přispívá k celkové podobě filmu?

Henk Hofstede byl v osmdesátých letech v Holandsku se svou skupinou The Nits jakousi popovou ikonou. A taky ve Francii se stali kultovní kapelou, kterou mě naučil poslouchat jeden můj kamarád. Henk už měl s filmovou hudbou zkušenosti, ale mě oslovoval především jeho smysl pro melodičnost a filmový zvuk na jeho deskách. Bylo docela těžké přijít na to, jak hudbu v mém filmu uchopit. Teprve když jsme se stříhačem Jensem Christianem Fodstadem slyšeli klavírní motiv, se kterým Hank přišel a který byl stejně nevázaný a nevyzpytatelný jako Ingridin vnitřní život, začal se soundtrack konečně rýsovat.

Čeho svým filmem chcete docílit – co chcete, aby si z něj diváci odnesli?

Nejdůležitější pro mě je, aby můj film byl upřímný – člověk by nikdy neměl dělat něco, v co nevěří, jenom proto, že mu někdo tvrdí, že to „lidi“ chtějí vidět. Řídl jsem se tím, že jsem chtěl natočit film, na který bych se já sám vypravil do kina: něco nečekaného a překvapivého, co člověka nutí k zamyšlení, snímek inteligentní a zábavný. Pevně doufám, že se mi to s filmem *Slepá* podařilo.